

Hajdúhadházi L A P O K

2020. AUGUSZTUS

XXIX. Évfolyam, 7. Szám

KÖZVILÁGÍTÁS KORSZERŰSÍTÉS

Most jött el a technológiai váltás, a korszerűsítés időszaka. A Deák Ferenc utcai és a Bocskai téri új, ledes lámpák felszerelése és üzemelése után hozta meg a képviselő-testület a döntést a teljes körű korszerűsítésről. [3. oldal](#)

HŰTŐHÁZ ÁTADÁS

Ennek a beruházásnak a megvalósításával, az új, városi hűtőházzal ismét elindult egy előre mutató, ígéretes folyamat városunkban. [2. oldal](#)

FÁKAT ÜLTETÜNK

Ősszel folytatódik a városi faültetési program Hajdúhadházon. [6. oldal](#)

POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

Ez az év más, mint az előzőek voltak. Ez lehetne egy közhelyes kijelentés is, azonban 2020-ban magánemberként és közösségként is olyan nehézségekkel és problémákkal kellett szembe néznünk, amilyenekkel eddigi élete során a többségünk még nem találkozott.

Világjárvány alakult ki. Nem ismerjük a vírust, nem látjuk tisztán, mivel jár, milyen hozadékaik vannak a megbetegedésnek. Tavasszal átmenetileg, egy rövid időre szinte megállt az élet, amennyire tudtunk otthon maradtunk és vigyáztunk egymásra, nagyon sokan dolgoztunk, talán többet is mint átlag, békésebb időszakokban, de hiszem, hogy ennek, illetve a mindannyiunkat óvó szabályok betartásának és a fegyelmezettségnek köszönhetően nem volt, s a mai napig sincs igazolt megbetegedés Hajdúhadházon. S bízunk benne, hogy a lap megjelenésekor sem lesz!

A világjárvány, az általa okozott nehézségek, a központi forrásátcsoporthozítások negatív hatásai és a vírus elleni védekezés nem várt költségei ellenére városunkban minden fejlesztés és beruházás, esetenként kis csúszással ugyan, de folytatódott s természetesen éltünk az új lehetőségekkel is.

HŰTŐHÁZ

Május végén befejeződött a városi hűtőház építése. Hosszú utat járnak be mindig, amikor egy álomtól egy jónak és hasznosnak mondható elképzeléstől hosszú évek kitartó munkájával eljutunk a megvalósításig.

Hajdúhadházon az elmúlt 10 évben megmutattuk, hogy egy önkormányzat lehet aktív, cselekvő, kezdeményező, akár a gazdasági életben is. Több olyan fejlesztést valósítottunk meg, amelyek bár nem oldottak meg minden problémát a helyi gazdasági élet egy-egy területén, de azt a zászlóshajó szerepet, amire 2010-ben vállalkoztunk, azt betöltjük folyamatosan. Utat akarunk mutatni, s láttatni a lehetőségeket most is.

Eddig nem volt hűtőház Hajdúhadházon. Most megépült az első. Hajdúhadház város Önkormányzata helyi mezőgazdasági vállalkozókkal, helyi őstermelőkkel együtt-

működve kívánja üzemeltetni. Az egyeztetések folynak. A zöldség- és gyümölcs-termesztés terén elindult több jelentős és előre mutató kezdeményezés városunkban. A feldolgozó tevékenység is folyamatosan bővül. Ezekhez társítva, a termelés és a feldolgozás tevékenységét a tárolás

lehetőségével segítheti a most megépült hűtőház.

Kijelenthetjük, hogy ennek a beruházásnak a megvalósulásával, az új, városi hűtőházzal ismét elindult egy előre mutató, ígéretes folyamat városunkban.

POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

KÖZVILÁGÍTÁS KORSZERŰSÍTÉSE

A közvilágítás üzemeltetése terén sokat léptünk előre az elmúlt években és sok új lámpatestet is ki tudtunk helyezni a város közterületeire.

Most eljött a technológiai váltás, a korszerűsítés időszaka. Ez amiatt is szükséges, mert a jelenlegi elavult technológiájú, régi lámpatestek javítása és cseréje is nehézségekbe ütközik. Az üzemeltető cég csak más településeken leszerelt, használt lámpákat és alkatrészeit felhasználva tudja megoldani a javítást és a pótlást az üzemeltetés során. Múlt évben már elindítottuk a folyamatot, fénytechnikai mérések, és komoly tervező-

munka után a Deák Ferenc utcán ledes világítótestek kerültek telepítésre. S július elején a Bocskai téri kandelláberék archaizáló lámpáit is hasonló stílusú ledes lámpákra cseréltük. A célunk az volt, hogy kisebb léptékű, nem az egész város területére kiterjedő korszerűsítés folyamán teszteljük az új, ledes technológiát és a területi szereplőit egyaránt.

A megnyugtató tapasztalatok után hozta meg városunk képviselő-testülete azt a döntést, hogy elindítja a közvilágítás teljeskörű korszerűsítésének folyamatát. Jelenleg a tervező cég kiválasztása történik.

SZENNYVÍZHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE

A hajdúhadházi szennyvízelvezető rendszer fejlesztése 2017 decemberében kezdődött. A fejlesztés keretében a meglévő vezetékhalózat egy része is megújult és új szakaszok is épültek. Az építést követően az utak, járdák, kapubejárók, parkolók és parkok helyreállítása is nagyrészt megtörtént.

A fejlesztés meghatározó része a szennyvíztelep feltűjtése és bővítése. A munka a telepen is elkezdődött, ahol azonban a kivitelezés során nem várt és előre nem látható nehézségekkel találkozott a kivitelezést végző cég. Egyeztetés kezdődött a telepet működtető és a fejlesztést végző cégek között.

A munkálatokat 2020 decemberéig kell befejezni, a befejezési határidő abban az esetben tartható, ha a problémákra hamarosan megtalálják a megoldást.

A szennyvíztelep megújulásában bekövetkezett csúszás azonban azt vonja maga után, hogy az új csatornaszakaszok hiába épültek meg, addig, amíg a befogadó telepen meg nem valósul a bővítés nem lehet megkezdni a lakossági rákötéseket a hálózatra.

Egyes településrészekben így azzal is szembeüthetünk, hogy bár az új szennyvízcsatorna még 2018-ban megépült, rákötni a mai napig nem lehet, ugyanis a megújult telepet az új hálózatszakaszokkal együtt lehet csak a szükséges próbaüzemek után használni.

Mindenki türelmét kérjük, hiszen egy hosszú kivitelezési időszak végéhez közeledve, hamarosan egy megújult és kibővített szennyvízelvezető és ártalmatlanító rendszer megújulásának örülhetünk!

A szennyvízes beruházáshoz kapcsolódóan több útszakasz is megújult városunkban. A Széchenyi utca teljes hosszában és szélességében új aszfaltburkolatot kapott. Megújult a Hunyadi utca első és a Mester utca középső szakaszán is az aszfaltút, illetve a Bocskai tér iskolák közötti útszakasza is új aszfaltburkolatot kapott. Ilyen mértékű megújulásra ott volt lehetőség, ahol a szennyvízvezeték építése során a szilárd útburkolat teljes szélességben felbontásra került, vagy mindkét forgalmi sáv burkolatának jelentős része sérült.

A beruházás teljes lezárulását követően tudunk hozzákezdni a fejlesztésben érintett, szilárd burkolattal még nem rendelkező utcákban a közlekedési viszonyok javítását célzó munkákhoz.

POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

INTERAKTÍV PRÉSHÁZ

Városunkra az elmúlt 10 év fejlesztései és történései után már a legtöbben úgy tekintenek, mint egy dinamikus fejlődő, vonzó kisvárosra, ahová érdemes ellátogatni, ahol érdemes szétnézni, s ahol városi polgárként is érdemes tervezni a jövőt.

Hajdúhadház komoly múlttal, hagyományokkal és értékekkel rendelkezik, amelyeket sikerült felszínre hozni, láttatni, s egyre inkább sikerül megakadályozni, hogy fényüket bármilyen negatívum elhalványítsa.

Nehéz még a turizmus szót használnunk, de egyre inkább meg kell majd barátkoznunk vele, ugyanis a városunk elé egyre markánsabban kirajzolódó jövőképeknek szerves részét fogja alkotni.

8 éve fordult figyelmünk az egykor szebb időkét megélt szőlőskertek felé, s akkor fogalmazódtak meg azok a zártkertek megmentésére és fejlesztésére vonatkozó elképzelések, amelyek szerencsés módon egybeestek a kormányzati törekvésekkel,

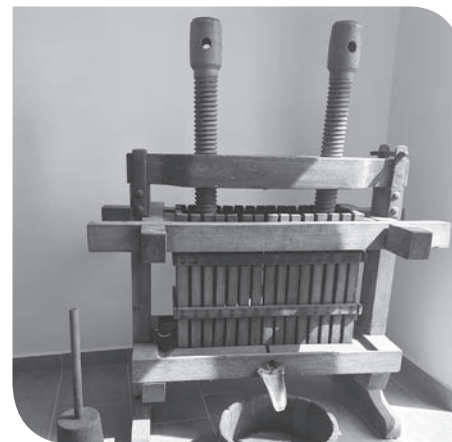
s 8 éve kezdődött el az önkormányzat és helyi lakosok közös munkája, amely eredményeként most egy nagyrészt megújult hajdúhadházi szőlőskertben végéhez közeledik egy a helyi szőlőtermelést és borászatot bemutatni kívánó turisztikai fejlesztés.

Ősz folyamán megnyitja kapuit és látogatható, illetve bérelhető lesz az Othello Borház. Ez lesz ugyanis a neve. Lesz állandó kiállítás, szőlészeti és borászati könyvtár, lehet tartani konferenciákat, családi, baráti és céges rendezvényeket. A belső, téglaboltíves vendéglátó helység 64 fő befogadására alkalmas. Kemence, borterasz, belső tanösvény és pihenőhelyek a Gáborkert területén.

A létesítmény a Vidi útról lesz megközelíthető, a Gáborkert keleti kapujához vezető zúzottkő burkolatú út már elkészült.

Maga a Gáborkert a város egyik legrégebben működő, körbekerített szőlőskertje. Az 1700-as évek első katonai térképein is szerepel. Itt található a város legmagasabb pontja, Hajdúhadház legmagasabb homokdomb-

ja, amelybe az Othello Borház pincerését is beüllyesztettük. Ebben a szőlőskertben Hajdúhadház Város Önkormányzatának tulajdonában van több, mint 30 felújított és művelt szőlőterület. Itt együtt lesz megtekinthető a körbekerített és zárható kapukkal rendelkező szőlőskert, a felújított kutak, a Hajdúhadházon megtalálható régi és új szőlőfajták az igényesen megművelt szőlőterületeken, egy felújított csőszház, s a szőlőskert közepén, fölötté a város legmagasabb pontjával az Othello Borház.

POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

BRINGAPARK

A kerékpározás egyre nagyobb népszerűségnek örvend Magyarországon. Hajdúhadházon mindig is az volt. A vidéki kisvárosokban a mindennapi élet során helyben sokkal célszerűbb és egyszerűbb, s nem utolsósorban környezet tudatosabb, s egészségünk megőrzése szempontjából sem jelentéktelen, ha kerékpárral közlekedünk.

Sikerült megvalósítanunk egy jelentősebb kerékpárút fejlesztést, ami révén össze tudtuk kötni a régebbi kerékpárút szakaszokat, így most a Téglás – Hajdúhadház – Bocskai kert útvonalon megszakítás nélkül lehet kerékpárúton közlekedni. De fel kell ismernünk a kerékpáros kikapcsolódásban rejlő lehetőségeket is! Településünk határában közel 8000 ha nagyságú erdő-

terület található. Az erdei utak, különösen az erdei turistautak kiválóan alkalmasak bringázásra. Egyre többen vágnak bele a környék felfedezésébe erdei utakon kerékpározva.

Az Aktív Magyarország Program keretében lehetőségünk nyílik egy erdei kerékpáros „singletrail” pálya kialakítására a város szélén, a Kossuth és Arany János utcák közötti erdős területen. A terület ipari célú hasznosítása több alkalommal is előtérbe került. A terület Kossuth utcai felén hamarosan indulnak is ipari fejlesztések, az Arany János utca felé eső, mélyebb fekvésű, helyenként mocsaras, belvizes területen azonban a terület adottságai miatt erre nincs lehetőség. Itt fog megépülni a kerékpáros pálya, mely egy közel 1,5 km hosszúságú, akadályokkal tarkított útszakaszból, pihenőhelyekből és egy szociális épületből fog állni. A beruházás várhatóan ebben az évben indul el és jövő évben fejeződik majd be.

SALLAY HÁZ

Terveink között szerepel a Bercsényi utcai kispolgári lakóház felújítása, amelyet néhány éve vásároltunk, s amely udvarán mezőgazdasági tevékenységet folytatunk.

A ház már megvásárlásakor is felújításra szorult, s az utóbbi években tovább romlott állapota. Az épület felújítására csak pályázati források segítségével van az önkormányzatnak lehetősége. Egy beadott pályázatunk elbírálásra vár, aminek keretében több önkormányzati, szociális bérlakás mellett a Sallay ház teljes külső és belső felújítása is megvalósulhat.

A kerítése már alap funkcióit sem tudta el látni, ezért májusban új kerítést építettünk.

A kerítés léceibe művészi igényességgel kerültek bele az impozáns épület homlokzatának díszítő elemei.

KONDIPARK

Év elején épült meg a Kossuth utca végén városunk első kondiparkja.

Május és július között megépítettük a sportlétesítményhez vezető járdaszakaszokat és parkolókat. A környezetet parkosítottuk, s a hamarosan megvalósuló világítástechnikai fejlesztéssel fejeződik majd be a beruházás. A kondipark műszaki átadása megtörtént, azóta a sporteszközök használata folyamatos.

POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

TEMETŐ

Hosszú évek egyeztetéseit követően megszületett a megállapodás a Hajdúhadházi Református Egyházközség és Hajdúhadház Város Önkormányzata között a hajdúhadházi temetőről.

A megállapodást az egyházközség presbitériuma és a városunk képviselő-testülete is nagy többséggel támogatta. A megállapodást Kovács Zoltán tiszteletes úrral

alá is írtuk. Ezt követően mindkét félnek továbbítani kellett a felettes szerveihez jóváhagyásra. A Kormányhivatal jóváhagyása már megérkezett, a megyei egyházszerződés jóváhagyását még várjuk.

A megállapodás értelmében, egy cseréligylet keretében a hadházi temető önkormányzati tulajdonba kerül, amiért cserébe az egyházszerződés megkapja a Lelkeszi Hivatalnak otthont adó épület önkormányzati tulajdonrészét és az önkormányzat vállalja, hogy 25 éven keresztül évi 3 millió Ft támogatást ad az egyházszerződés számára.

A temető 1993-ban került az egyház tulajdonába. Az egyházszerződés jelentős saját bevétellel nem rendelkezik, s a központi költségvetésből sem kap támogatást a temető üzemeltetésére. Az üzemeltetési feladatok és a temetőben szükséges fejlesztéseket anyagi források hiányában nem tudja az elvárásoknak megfelelően biztosítani.

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2019-ben pályázati források felhasználásával új kerítést épített a temető területe köré, s hozzá kezdett a ravatalozó épületfelújítási terveinek elkészítéséhez is. Amennyiben a temető önkormányzati tulajdonba kerül, az első üzemeltetési évet követően állami támogatás érkezik a működtetéshez.

A megállapodás azért tudott megszületni, mert mindkét szerződő fél számára egyértelművé vált, hogy egy önkormányzati tulajdonú temető üzemeltetéséhez nagyobb eséllyel lehet forrásokat biztosítani.

A megállapodás megszületett, a szerződést aláírtuk, várjuk az egyházmegyei jóváhagyását, ami azért is sürgető, mert a Hajdúhadházi Református Egyházközség által a Sconto Morte Kft-vel megkötött üzemeltetési szerződése szeptember 15-én lejár.

SZÚNYOGGYÉRÍTÉS

Ez a második év, amikor a korábban megszokotthoz képest sokkal jelentősebb szúnyog egyedszámmal szembesülünk nyár folyamán. Beavatkozás vált szükségessé már az elmúlt év folyamán is. Akkor légi gyérítés volt városunkban.

Most, 2020-ban, nyár elejére talán még súlyosabbá vált a probléma, azonban a korábban alkalmazott kémiai szereket már nem lehet használni, s az új szerek légi kijuttatására sem volt lehetőség a nyár első hónapjaiban. Két alkalommal, július 10-én és augusztus 3-án, földi kémiai meleg ködös technológiával történt szúnyoggyérítés városunk belterületi és lakott külterületi településrészein. A gyérítés mindkét alkalommal az esti órákban kezdődött és hajnalban ért véget. A gyérítés során felhasznált szer kizárólag a csípőszúnyog lárvákat pusztítja el, a szer a környezetre nincs káros hatással. A földi kémiai irtás során felhasznált készítmény: Deltasect 1,2 Plus ULV. A készítmény kijuttatott formájában kizárólag rovarokra van káros hatással, melegvérű állatokra, emberre nem veszélyes és a környezetet sem károsítja.

A beavatkozás célja nem a szúnyogok, mint állatfaj teljes kiirtása volt. Az egyedszámot csökkentettük, mint ahogy ezt más településeken is tették. Amit mindannyian tehetünk, hogy a lakóházunk környékén a szabad vízfelületeket lehetőség szerint megszüntetjük, hisz a különböző tárgyakban megülő esővízben akár egy hét alatt is kifejlődhetnek a szúnyoglárvák. Az önkormányzati gyérítések mellett, augusztus végéig a katasztrófavédelem is megvalósít egy szúnyoggyérítést városunkban. Ennek részleteiről még nem rendelkezünk információkkal.

SZOCIÁLIS BÉRLAKÁSOK

Múlt év végén megvásárolta városunk az Arany János és Jókai utcák sarkán lévő többszintes lakóépületet.

A célunk egyértelműen az volt, hogy az ingatlanon bérelhető lakásokat alakítsunk ki. A tervezés elkezdődött, városunk képviselő-testülete is meghozta a szükséges döntéseket. Három lakás kerül kialakításra a meglévő épületen belül. Egy földszinti, egy első emeleti, s egy kétszintes lakás, melynek nagyobb része az épület tetőterében kerül kialakításra. A tervek hamarosan véglegesí-

PARKOSÍTÁS

Városunkban folyamatos a zöld felületek karbantartása, megújulása és új parkok létrehozása.

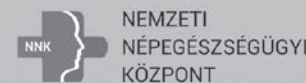
A közterületeket érintő beruházások után esetenként jelentős zöldfelületi helyreállításokra is szükség van. Jelentős mennyiségű parkfát ültettünk a tavaszi időszakban, ősszel folytatjuk.

tésre kerülnek, s ősz folyamán elkezdődhet az épület felújítása és a lakások kialakítása. A munka befejezését 2021 év végére tervezzük.

BEUTAZÁS MAGYARORSZÁGRA

ÚJ INFORMÁCIÓK magyar állampolgároknak
2020. augusztus 1-től

közüti
határátkelőhelynél

AZ ORSZÁGBA
VALÓ BELÉPÉS

repülőtéren

vagy

Az a személy, aki piros vagy sárga besorolású országból érkezik haza, az országba való belépéskor hatósági házi karantén elrendeléséről szóló iratot és piros cédulát kap, melyet köteles a lakása vagy háza bejáratára kiragasztani. Beléptetéskor a személyek egészségügyi vizsgálat tûrésére kötelesek.

KARANTÉN ALÓLI
MENTESÜLÉS LEHETŐSÉGEI

Magyarországra történő belépést megelőző 5 napon belül, legalább 48 órás időközönként, két alkalommal elvégzett negatív PCR teszteredménnyel mentesülnek a karantén kötelezettség alól.

Az országba korlátozás nélkül beléphetnek azok, akik hitelt érdemlően tudják angol vagy magyar nyelvű okirattal igazolni, hogy a belépést megelőző hat hónapban már átestek a COVID-19 betegségen.

A piros cédulával elindul a határátkelőtől a legrövidebb úton a lakóhelye, tartózkodási helye, szálláshelye felé.

Ha a karantén letöltése
mellett dönt

A karantén ideje alatt otthonában tartózkodik.

Ha mentesülni szeretne
a karantén kötelezettsége alól

- A mentesség iránti **kérelmet** a lakóhely, tartózkodási hely, szálláshely szerint illetékes kormányhivatal **kerületi vagy járási hivatalnál** általános illeték (3000 forint) **megfizetése** mellett lehet kezdeményezni.
- A mentesség iránti kérelmet az **Ügyfélkapun vagy kézbesítőn (pl.: családtag)** keresztül lehet beadni a lakóhely, tartózkodási hely, szálláshely szerint illetékes kormányhivatal kerületi vagy járási hivatalához.
- Az utazáshoz kötött mintavételt végző **egészségügyi szolgáltatók elérhetősége** megtalálható a **www.nnk.gov.hu**-n.
- Az utazáshoz kötött mintavételi **vizsgálatok díjait** az **egészségügyi szolgáltató saját hatáskörben határozza meg.**
- Az elkészült **eredmények** az **EESZT** (Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér) felületén keresztül **vagy e-mailben** kerülnek kiküldésre a kérelmező részére.

Negatív eredmény esetén, a mentességet igénylő személy a mintavétel eredményét (lehetőség szerint elektronikusan) elküldi a lakóhely, tartózkodási hely, szálláshely szerint illetékes kormányhivatal kerületi vagy járási hivatal népegészségügyi osztálya felé.

Ha sárga besorolású országból
érkezik akkor,

a karanténból szabadulhat,
de a második PCR teszt
elvégzésére is köteles.

Ha piros besorolású országból
érkezik akkor,

a karantén kötelezettség fennáll addig,
amíg a második negatív teszt
eredménye is megérkezik.

AZ OKIRATOKAT A
RENDŐR / HATÁRŐR ELLENŐRZI.

NYÁRI JÁTSZÓHÁZ A HAJDÚHADHÁZI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONTBAN

Július és augusztus első hetében tartotta a Hajdúhadházi Család- és Gyermejjóléti Központ szokásos évi Nyári Játszóházát.

Idén sok újjáérett lepte meg a központ munkatársait a táborozó gyerekek. Ebben az évben a tábor időtartama már lefedte a teljes munkaidőt, reggel 8-tól délután 4-ig biztosított tartalmas időtöltést a gyerekek számára. A játszóházban közel 40 gyermek és 10 fiatal korú segítő vett részt, akik vagy közérdekű önkéntes munka, vagy 50 óras közösségi szolgálat teljesítése keretében segítettek a program megvalósulásában.

Az egész napos felügyeletet interaktív programokkal színesítették a szervezők. Nyitásként a Hajdúhadházi Rendőrkapitányság és a Debreceni Mentőszolgálat bemutatóját tekinthették meg a résztvevők. A központ munkatársai kézműves foglalkozásokkal, csocsó és léghoki bajnokságokkal várták a gyerekeket. Az egészséges életmód jegyében különböző előadások és sportbemutatók kerültek megrendezésre: a Hajdúhadházi Városi Óvoda óvodapedagógusa, Bóta Lili aerobik órái felelték a táborlakók mozgás-

igényének kielégítéséért, előadása pedig sok újdonsággal szolgált a korszerű táplálkozásról. A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat pályázatának köszönhetően a korábbi Loki

kedvenc Máté Péterrel és futsal válogatott Lovas Norberttel is együtt focizhattak a táborozók, az Interfencing Debrecen SC vívóbemutatója részeként pedig tesztelheték tudásukat a világ- és Európa-bajnok, olimpiai kerettag Battai Sugár Katinka ellen is. Az egyhetes tábor zárásaként jó hangulatú vetélkedőn szerzett eredméllyel gazdagodhattak a gyerekek.

VAKÁCIÓS BIBLIAHÉT

„Ez az év más, mint a többi” – énekelhetnénk kicsit módosítva Halász Judit egyik jól ismert énekét.

Igaz ez, az idén megrendezésre kerülő Vakációs Bibliahétre is, melyet a hajdúhadházi református gyülekezet a szokásostól eltérően nem augusztus első hetében, hanem egy héttel korábban, július 27-31. között rendezett meg. Ráadásul nem egész napos programokkal várták a templomkertbe a kicsiket és egy kicsit nagyobbakat, hanem csak 8-tól 13 óráig. A gyülekező után és az éneklés után, a templom hátsó termében Jézus Krisztusról tanultunk, és az Ő különböző neveiről. Úgyint, jó pásztor,

élet kenyere, szőlő, stb. Mindezek abban segítettek a gyerekeket, hogy jobban megértsék, hogyan is kell élniük ahhoz, hogy a mennyország kapuján majd ők is beléphessenek. Majd különböző kézügyességet és észbeli képességet igénylő feladatokkal mélyítették el a megszerzett ismereteket. A lélek táplálása után, a testet is megettették egy finom tízórával. Ezt követően a játékok voltak a főszerep. A diófák árnyékában szabadon játszottak a gyerekek, de voltak, akik társasjátékoztak, megtanulták a körömfonást, rajzoltak és sok más érdekes dolgot csináltak, amivel meglephettek otthon szüleiket, testvéreiket. Örülünk, ha maradandó élményt és lelki töltetet adhatott a tábor a résztvevőknek és reméljük, hogy jövőre a régi megszokott rend és létszám szerint fogunk tudni összegyűlni.

Kovácsné Takács Emese

CSALÁDI TÁBOR A BALATONON

A járvány sem szegte kedvét a hajdúhadházi református gyülekezet aprajának és nagyjának, hogy idén is eltöltsön egy pár napot a Balaton partján.

Kovácsné Takács Emese

Igaz kicsit rövidebb ideig és nem a megszokott helyen gyűltünk össze, de így is különleges volt az az 5 nap. Balatonszárszón az SDG Családi Hotel és Konferencia Központ adott helyett a 60 fős tábornak. Az idő gyönyörű volt, az ételek fantasztikusan finomak és bőségesek, a hangulat pedig leírhatatlan. A reggeli közös éneklések, az áhítatok, a korosztályok szerinti csoportos beszélgetések mindenkiben nyomot hagytak így vagy úgy. Délután a strandolás volt a fő szerep, de voltak, akik a környéken kirándultak, bicikliztek. Az egyetlen hűvösebb napon komppal átruccantunk Tihanyba, ahol kisvona várt a csapatot, hogy felvigye a főtérre. Finom fagy, jó sok levendula és ajándékok tömkelege fogadta a résztvevőket. Az esti evangélicáció után pedig sokat beszélgettünk, néha éjszakába nyúlóan. Jó volt megismerni egymást kicsit jobban, jó volt együtt énekelni, imádkozni, beszélgetni, bohóckodni. Reméljük jövőre ismét találkozhatunk így is.

GYEREKTÁBOR A HAJDÚHADHÁZI ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT SZERVEZÉSÉBEN

A Hajdúhadházi Roma Nemzetiségi Önkormányzat a hajdúhadházi gyerekek számára állami támogatásból 2020. augusztus 7-től 9-ig háromnapos Cigánytábort szervezett. A táborban 6-12 éves, mélyszegénységben élő gyermekek és hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részesültek napi 9 órában, 8 és 17 óra között színvonalas és tartalmas szabadidős programokban és napi háromszori étkezésben. A gyerekek számára minden nap meleg ebédet biztosítottunk, az alapanyagok beszerzése szintén a támogatásból történt.

A résztvevők többsége számára ez a három nap jelentette a nyaralást és a gondtalan nyári kikapcsolódást, hiszen családjaik nehéz körülményeik miatt nem engedhetik meg maguknak, hogy önről finanszírozzanak meg hasonló programokat. A gyermekek felügyeletét tíz önkéntes látta el. A tábor ünnepélyes pólórtadással kezdődött, a pólórokra felkerült a tábor lógója: egy cigánykerék és a roma önkormányzat neve évszámmal.

A háromnapos programsorozat elsődleges célkitűzése az volt, hogy a résztvevők számára olyan tevékenységeket szervezzünk, melyek változatosak, élményszerűek, ugyanakkor közösségszervező, értéketemtő hatással bírnak. Fontos volt számunkra,

hogy mindenki kipróbálhassa és megmutathassa magát, és a három nap alatt igazi barátságok szövődjenek. A programok a célcsoport körében nagyon népszerűnek bizonyultak, így a tábor első napján már 60, a második napon 50 fő, míg a harmadik napon 61 gyermek választotta a közös időtöltést és az önéletrajzi szórakozást. A résztvevők számára ugrólóvárát béreltünk, amit a tábor első napján kicsik és nagyok ingyenesen és korlátlanul használhattak. A gyerekek szellemi és ügyességi vetélkedőn mérhették össze kreativitásukat és tudásukat, a Ki mit tud? több kategóriában – ének, szólótánc, hangszeres zene – is lehetőséget biztosított a tehetségek bemutatkozására. Volt még rajzverseny, táncverseny, csoki- és

pudingevő verseny és szépségverseny is, sőt a fűcsapatok a városi sportpályán még egy focibajnokságra is benevezhettek. A tábor harmadik napján zsűri értékelt a produkciókat, a díjazottak értékes jutalmakban részesültek. A vetélkedőket arcfestés, kifestők tették még színesebbé és változatosabbá. Az udvaron felállított medencék segítségével igazi strandhangulatot varázsoltunk a jókedvű táborozó csapat számára, természetesen a közös fagyizás és „dinnézés” sem hiányozhatott a programok sokszínű palettájáról.

Bernáth Balint
HRNÖ elnök, önkormányzati képviselő

SPORTTÁBOR A SZEDERJES SPORT- ÉS KONFERENCIA KÖZPONTBAN

Hajdúhadház Város Önkormányzata az EFOP-1.5.3-16-2017-00121 azonosítószámú „Humán szolgáltatások fejlesztése települések összefogásával” elnevezésű pályázat keretein belül sporttábort szervezett hajdúhadházi gyerekek számára.

A júliusban és augusztusban megrendezett táborban összesen 60, 7 és 14 év közötti, helyi gyerek kapott lehetőséget színvonalas, tartalmas, aktív időtöltésre. A tábor Hajdúvitéz Nonprofit Kft. szervezte meg és bonyolította le. A táborozók a hét folyamán különféle sportjátékokban vettek részt és nem mindennapi élményekkel lettek gazdagabbak.

Az első nap reggeli fitness edzéssel indult. Tornagyakorlatokat próbáltak ki, melyek eszköz nélkül otthon is elvégezhetőek. Beszélgettek a helyes és egészséges táplálkozásról. Ezután a Krav Maga edzéssel ismerkedtek meg, amely egy különleges önvédelmi taktikai rendszer, ami önvédelemre, önbecsülésre, sportra és egészségre tanítja a gyerekeket játékos formában. Ebéd után a

Zumba alaplépéseit próbálhatták ki ritmikus zenére, ezután pedig freestyle, shuffle stílusú táncokoreográfiát sajátítottak el. A második napon kerékpáros akadálypályán kipróbálhatták ügyességüket, turmix bringán készíthették el a saját banános frissítőjüket, ezenkívül a nap folyamán óriásbuborékokat készítettek, tollaslabdázhattak, teniszeztek, dartsoltak, a fardtabbakk pedig a függőgolyókban és babzsák fotelekben pihenhettek. A harmadik napon, a tízórai után a kosárlabda játékszabályait sajátították el, és ki is próbálhatták a megtanultakat. Majd az íjászkodás következett, ezt követően megismerték a vívás elemeit, felszereléseit. A negyedik napon a futbal volt a főszerep, ahol a gyerekek először a műfüves pályát vették birtokba, ezután a focisták irányításával játékos ügyességi feladatok következtek. Ebéd utáni lelki és testi lecsendesedés következett a jóga könnyebb mozdulataival. A Kyokushin karate világába kaptak betekintést, kipróbálhatták a fegyelmzett alapállásokat. Az ötödik napon a Debreceni Kerekdőrő Élményparkba látogattak el a táborozók, ahol először is a drótkötél pályán és a hálós kalandpályán küzdöttek végig magukat. Mesés látványelemek megtekintése után, a labirintusban bolyongtak, tevé simogattak, interaktív produkcióban is részt vettek. A nap végén a Vadas Csárdában pedig mindannyian elfogyasztották kedvenc fagyilaltjukat.

„HÁROM GENERÁCIÓVAL AZ EGÉSZSÉGÉRT PROGRAM”

A „Három generációval az egészségért program” keretén belül 2019. július 01. napján létrejött a „Hajdúhadház-Hajdúsámson praxisközösség az egészség védelméért” elnevezésű 165. konzorciumi szerződésszámon nyilvántartott praxisközössége, amiben öt praxis vett részt az alábbiak szerint: Hajdúhadház város egy házi gyermekorvosi praxisa és két háziorvosi praxisa, valamint Hajdúsámson város két háziorvosi praxisa.

Lezárult a népegészségügyi szűrésekre megnyert pályázatunk, mely 2019. július elsejével kezdődött, és 2020. július 31. napjával zárult a vállalt feladatok maradéktalan teljesítésével. Célja pedig az volt, hogy a résztvevő praxisok célzott népegészségügyi és főleg kardiovaszkuláris rizikószűrést végezzenek a körzetükben élő emberek részére, korcsoportos megosztással.

Kezdeti nehézségek nálunk is bőven adódtak, de aztán minden elrendeződött. Időben megkezdődtek a szűrések, a gondozásba vételek és a szakrendelésekre irányítások. Az első hónap a pályázattal és annak programjának megismerésével telt el, miközben toboroztuk az embereket a részvételhez. Ez jelentős adminisztrációs terhet jelentett a mindennapos munkánk mellett. Az első félévénél a hangsúly a résztvevők bevonásán és az alapvizsgálatokon volt, míg a második félév a gondozással és a kontroll vizsgálatokkal telt. Azonban a visszahívások és a kontroll vizsgálatok megvalósítása nehézségekbe ütköztek március óta a járvány miatt.

A tavaszi programjaink megvalósítását sajnos érdemben nálunk is gátolta a koronavírus megjelenése, de minden energiánkat arra összpontosítottuk, hogy terminusra

be tudjuk fejezni a vállalt feladatainkat. Ezért új megoldásokhoz is folyamodtunk – sikerrel. A külső szolgáltatókkal együtt – pszichológus, dietetikus, gyógytornász és védőnő - egyénre-személyre szabtuk a munkát, és igénybe vettük az „e” lehetőségeket is, mint az internet, facebook, E-mail, SMS stb. Így a járvány ellenére mindnyájan azonos szinten tudtuk folytatni munkánkat, bár lényegesen több energia befektetéssel.

A vállalt népegészségügyi szűrések a praxisközösség szintjén teljesültek ugyan, de nehézkes volt a mozgósítás, és folyamatos rábeszélésre volt szükség a meglehetősen nagy érdektelenség miatt. A rákszűréseket főleg csak azok az emberek veszik igénybe, akik idáig is eljártak ezekre a helyekre, vagy már valamilyen tünetük is jelentkezett.

Itt hívnam fel ismételtén a lakosság figyelmét a népegészségügyi szűrések fontosságára, mivel az időben, tünetmentesen felfedezett nagy bajok is várhatóan véglegesen gyógyíthatók!

A praxisközösségünk teljesítményéről elmondhatom, hogy mindenki lelkiismeretesen és szívesen végezte ezt a munkát. Minden praxis maradéktalanul teljesítette

és jelentősen túl is teljesítette a vállalásait.

Korábban érdemben sem emberi, sem szakmai kapcsolata nem volt a két szomszédos város Hajdúhadház és Hajdúsámson egészségügyi dolgozói között. Ez most pozitív irányban változott. Reméljük a jövőben is tudunk majd együtt dolgozni.

Az alapkoncepciónk és célunk a praxisközösség vállalásának maradéktalan teljesítése, valamint a pályázati dokumentációban megjelölt vállalások praxisonkénti maximális teljesítése volt a lakosság érdekeit szolgálva. Ezt sikerült is mind konzorciumi szinten, mind pedig praxisonként is.

Mellékelek egy számadatát az elvégzett munka nagyságának szemléltetésére:

Vállalt és előírt népegészségügyi szűrések és tevékenységek száma a projekt során a praxis közösségben: 6 200 db volt.

Ugyanakkor a teljesített népegészségügyi szűrések és tevékenységek száma pedig: 10 400 db lett.

Összességében minden szinten hasznosnak ítéltük meg ezt a pályázatot. Sok munkával járt ugyan, de sok és eredményes vizsgálatot végeztünk a betegeink javára.

A lakosság az egészsége szempontjából, mi pedig szakmailag profitáltunk belőle.

*dr. Hagymásy György főorvos
szakmai vezető*

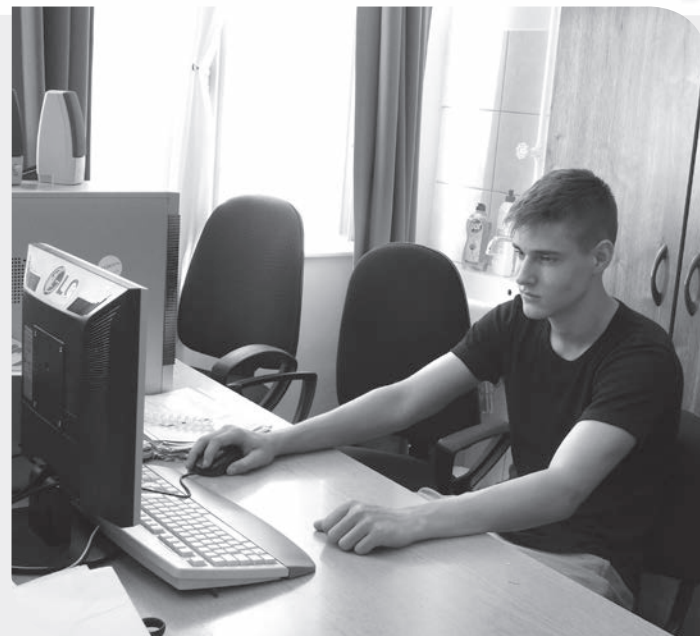

NYÁRI DIÁKMUNKA A HAJDÚHADHÁZI ÖNKORMÁNYZATNÁL

Ezen a nyáron is lehetőségük van a hajdúhadházi fiataloknak a nyári diákmunka végzésére az önkormányzatnál.

A munkavégzés helyszínei a Polgármesteri Hivatal mellett az Önkormányzat közintézményei, valamint mezőgazdasági telephelye. A munkavégzés jellegét tekintve lehetőség van többek között irodai, konyhai kisegítői, településművelődési, valamint mezőgazdasági időnyomunka végzésére is.

Összesen 64 diák vesz részt a nyári diákmunkában 6 órás foglalkoztatásban. Két időpontban kerül megvalósításra a program: az első turnusban résztvevők július 13 és augusztus 12 között a második turnus résztvevői augusztus 1 és 31 között segítik az önkormányzati dolgozók munkáját és szereznek értékes munkatapasztalatot a későbbi munkavállalásukhoz.

BOCSKAI ISTVÁN MELLSZOBRÁNAK ÁTHELYEZÉSÉRŐL DÖNTÖTT A KÉPVISELŐ-TESTÜLET

Hajdúhadház Város Önkormányzata folyamatosan nagy figyelmet fordít a köztéri parkok, zöldterületek rendbe tételére, rendben tartására. Ennek kapcsán, a tervek között szerepel a jelenleg a Szilágyi Dániel 2-4 alatti iskolában található Bocskai szobor végső helyének kialakítása.

1986. december 6-án avatták fel Tóth Sándor szobrászművész alkotását, Bocskai István mellszobrát a hajdúk letelepítésének 380. évfordulója tiszteletére megrendezett városi ünnepség keretében. A mellszobor a Bocskai téren található parkban állt 2005-ig, majd a parkrendezést követően bekerült az akkor még Bocskai István Két Tanítási Nyelvű

Általános Iskola kertjébe. A parkosítási tervek között szerepel a Mester utca- Széchenyi utca kereszteződésénél található zöldterület kialakítása, térköves járdával, valamint pihenőpadok elhelyezésével. Ezen területen kerülne elhelyezésre a Bocskai István mellszobor.

Hajdúhadház Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta és úgy határozott, hogy tulajdonosi hozzájárulást ad a jelenleg a Szilágyi Dániel utca 2-4. sz. alatt található Bocskai István mellszobor áthelyezéséhez a Mester utca- Széchenyi utca kereszteződésénél található zöldterületre.

BRINGÁZZ HÉTKÖZNAP IS! - LEGYEN MINDEN NAP HÉTVÉGE

Bringázz hétköznap is, legyen minden napod olyan, mint a hétvégéd!

Egyre többen fedezik fel, mennyivel jobb hétköznap kerékpárral közlekedni. Te még nem vagy köztük?

Kerékpárral egyszerűen, gyorsan, olcsón és időben ott lehetsz a munkahelyeden, elintézheted a bevásárlást, találkozhatasz a barátaiddal vagy mozoghatasz a családdal. Nem hiszed el? Gondolj arra, mennyi időt veszítesz a tömegközlekedésre várva, vagy autóval a dugóban és parkolóhelyet keresve.

Átlagos hétköznapi távolságokon verhetetlen a kerékpár!

Mindek között egészségesebb leszel és a környezetet is kíméled.

Próbáld ki! Bringázz hétköznap is!

Hasznos tanácsok a Kerékpárosklub Kisokosban: <http://kerekpárosklub.hu/kisokos>

HOGYAN KEZELJE A CSALÁD A KORONAVÍRUS- JÁRVÁNY OKOZTA ÁTMENETI ÁLLAPOTOT?

Ez a cikk abban próbál segíteni, hogy hogyan kezeljük a járványhelyzetet és hatásait a családban, mit és mennyit mondjunk a gyerekeknek.

Nem egyszerű most világos tanácsot adni, mert az embereket máshogy érinti ez a helyzet- egyszerű példa erre, hogy valakinek a bezártság, „home office” jelentette a problémát, másoknak a munkahely elvesztése, vagy pedig épp a fokozott terhelés a munkahelyén. Valakinek az, hogy elvesztette az albérlését, vannak, akiknek a digitális oktatás. Valakinek az, hogy elmaradt az esküvője, valakinek a nyaralás, más embereknek a műtétje. Valakinek az a probléma, hogy nagyon fél a betegségtől, másoknak pedig épp az, hogy a többiek miért félnek. Ami azonban biztos: közös érdekünk az, hogy minél hamarabb új egyensúlyt találjunk, ami nem működik csakis akkor, ha elfogadjuk, hogy valami változott, és alkalmazkodnunk kell, lehetőleg úgy, hogy hogy összehangoljuk a személyes céljainkat a másokéval.

MIT MONDUNK A GYERMEKNEK A KORONAVÍRUSRÓL?

A gyerek sokféle helyzethez jól tud alkalmazkodni: képes az egészen szokatlan, szélsőséges körülményeket is jótékonyan felfogni, és nem sérül a biztonságérzete, kiegyensúlyozottsága. Ha a szülő képes biztonságot sugározni, és gyereként kezelni őt ebben a helyzetben, akkor természetesen veszi a gyermek is az új szabályokat. Mit tegyen és mit ne? -Útmutató Deliáa Éva gyermekpszichológus tanácsai alapján:

- **Tanítsa meg a gyereket a megfelelő viselkedésre.** Például: alapos szappanos vagy fertőtlenítőszeres kézmosás, orrfújáskor az elhasznált papírzsebkendőt azonnal a kukába dobni, a kezével ne nyúljon a szájába, a szemébe, az orrába vagy az arcához.
- **Magyarázza el az új szokások fontosságát, okozati összefüggéseket.** Ne csak elvárja a gyerektől, hogy engedelmeskedjen. Például: azért kell kezét mosni, mert az megöli a vírusokat, így nem leszünk betegek.
- **Ne fenyegetéssel vegye rá a gyereket arra, hogy mosson kezét és tartsa be a biztonsági előírásokat.** Megindokolhatja, hogy ez miért elengedhetetlen, de ne ijesztgesse végletes kimenetellel.
- **A gyermeknek életkorához és fejlettségi szintjéhez illő magyarázatokra van szüksége.** Például: „Van most egy betegséget okozó vírus. Gyakran megmossuk a kezünket, mert így tudunk védekezni a vírus ellen, ami elpusztul az alapos szappanos kézmosástól és ha ilyen óvatosak leszünk, egészségesek maradunk.”
- **Foglalmazzon tömören, egyszerűen,** hangsúlyozva a megtartott kontrollt és biztonságérzetet. **Ne árassza el a gyereket információval, adatokkal,** mert ez fokozza a veszélyérzetét. Nem szükséges tudnia a gyerekeknek, hogy hány koronavírussal fertőzött van az országban, vagy hányan haltak meg pontosan.
- **Válaszoljon röviden a gyerek kérdéseire.** Nem a száraz közlés a lényeg, hanem az, hogy szavai nyugalmat, természetességet sugároznak.
- **A felnőtteknek szóló, vírussal kapcsolatos tartalmakat, a híradót ne engedje a gyerekek nézni, hallgatni-** inkább nézze meg csak ön, és adja át az ott hallottak lényegét a gyermek szintjén.

- **Próbálja kideríteni, hogy mit tud a gyerek a vírusról.** Sok gyerek innen-onnan hall dolgokat, és az alapján zűrzavar lehet a fejükben. A félinformációk nagyon sok szorongásnak adhatnak táptalajt, a téves, félreértett információt el kell magyarázni.
- **Ne beszéljen a gyerek füle hallatára arról, hogy mennyire kétségbe van esve,** és nem tudja, mit tegyen. Ha érez ilyet, ezt ne a gyerek előtt kommunikálja. A gyermek is fél fogja, ha szülőből árad a feszültség.
- **Ne legyenek a vírussal kapcsolatban tabu témák (pl. halál, munkahely elvesztése),** őszintén válaszoljon a gyerek minden kérdésére az ő szintjén, szem előtt tartva, hogy a cél a megnyugtató.
- A betegség kapcsán előtérbe kerülhet a halál témája. **Nyugtassa meg a gyereket, hogy az Önök családja nincs veszélyben** és hitétől és világnézetétől függően beszélhet neki arról, hogy mi történik a halál után.

HOSSZABB OTTHONTARTÓZKODÁS ESTÉRE:

- **Állítsa helyre a gyerek biztonságos világba vetett hitét.** Beszélhet arról, hogy bízik benne, hogy a tudósok és az orvosok hamarosan megtalálják a vírus okozta megbetegedés ellenszerét.
- **A gyerekeknek szükségük van a minőségi időre a családdal-** az otthonlétet próbálják meg vakációnak felfogni.
- **Az otthonlét idejét használja ki!** Legyen napirendjük, éljenek kiszámíthatóan.
- Tervezzon neki elfoglaltságokat, **kínáljon fel tevékenységeket,** ne várja el, hogy egész nap lekössék magukat egyedül a lakásban.
- Igyekezzen **mozgásos játékokat** is kitalálni: ugrálás, tornázás, tánc, biciklizés- ezekhez nem kell messzire menni. pl.: **Luffújás:** Figyélj, kicsim, elég mára, hagyjuk a küzdelem! Ránk fér egy kis lazítás, nem igaz? Háromra fújjuk fel magunkat hatalmas lufivá! 1-2-3, ide nézz! Járjakok mókásan, pöffeszkedve, nagyokat lélegezve és bent tartva a levegőt! Most pedig 3-2-1, pukkanjunk ki! Szaladgáljatok, pörög-jetek keresztbe kasul, amíg ki nem fogy belőletek a levegő, majd óvatosan hulljatok a földre, mint egy leeresztett lufi. **Leszakad a híd:** Szülőként négykézlábra ereszkedsz, és te leszel a híd. Hívd a gyereket, hogy bújjon át alattad. Figyelmeztess, hogy amikor épp alattad jár, rá fog szakadni a híd, de nem kell megijedni, mert az a játék lényege, hogy ki kell alóla szabadulnia. Értelmeszerűen ne nyomd agyon, de azért ne is könnyítsd meg a dolgát! Anyira szorítsd, hogy a kikúszás, szabadulás nem jelentsen se túl kicsi, se túl nagy kihívást számára.
- **Sárkánylehellet:** Tegyéél az asztalra 3-5 kettéhajtott A/4-es lapot, helyezd közéjük plüss vagy legőfigurát, és kérd meg a gyereket, hogy legyen tűzőkádó sárkány! *Na lássuk mekkora erőd van! Szét tudod-e rombolni a papírkertést, és ki tudod-e szabadítani a barátodat? Vegyéél egy jó mély levegőt, szárnyaidat tárd ki, nyisd nagyra a szemed, és FÚÚÚÚÚD!* (forrás: <https://www.spiribuuu.com/hu/>)

OTTHON TANULÁS

Reméljük, hogy az idei tanévet a megszokott módon kezdjük, de fel kell készülnünk esetleg arra is, hogy szülőként, a munka mellett, az otthoni tanulásban is segíteni kell a gyerekeknek. Ezek a tanítási- és lélektani módszerek -egy kis egyénre szabással- minden gyerek esetében hasznosak.

ALAPSZABÁLYOK GYARMATHY ÉVA PSZICHOLÓGUS MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓJA ALAPJÁN

1. Egyértelmű határok, tiszta szabályok.

Például: egyszerre egyféle módszert segítségünk neki jól megérteni; a szabályokat igyekezzünk következetesen, minden egyes alkalommal betartani, amíg a gyerek magától nem tudja, hogy mi a feladata.

2. Türelem – Kevesebb=több.

Például: ne terheljük túl sem a tanulásban, sem a mindennapi teendőben, mert ez akadályozza a hatékonyságot; az ismétléssel nem szabad időt spórolni, legyen inkább lassabb az alapozás, hogy később is megmaradjon, és építeni tudjon rá a gyermek; a szabályokat is fokozatosan vesszük be, addig ne legyen új szabály, amíg az előző nem rögzült.

3. Tevékenységben tartás.

Például: igyekezzünk minél aktívabbá tenni a tanulást, hangosan mondani, járkálás közben rítmushoz kötni a szöveget, mondókat kitalálni; próbáljunk kevés üres időt hagyni, olyan értelemben, hogy a gyerek tudja, hogy mit-meddig kell csinálni, mikortól kezdődik az az idő, amikor azt csinál, amit akar, és erre emlékeztetni, amíg meg nem tanulja a napirendet.

Ha szülő és a világ kiszámítható, és egy megszokott rendszer szerint működik (legyen az bármilyen), a gyerek biztonságban érzi magát, bármi történjen a külvilágban. Épp a kiszámíthatóság sérül most könnyen, a szülők is még csak most tájékozódnak, alkalmazkodnak, és próbálják kitalálni, hogy mi várható a következő hetekben. Tehát szülőként először foglalkozzanak saját aggodalmaikkal (is), ha azokat sikerül kezelni, akkor fogják tudni a gyermekek esetleges aggodalmát is csillapítani. A gyermek számára a lelkiileg egészséges szülő a legnagyobb ajándék. Amennyiben úgy érzi, hogy maradt még kérdése, vagy lelki egészségével kapcsolatban szakemberrel szeretne konzultálni, a Hajdúhadház Város Önkormányzata és az AESCULAPIUS - 2000 BT együttműködésében az EFOP-1.8.20-17-2017-00034 azonosító számú „A mentális egészség fejlesztése Hajdúhadház városában” című projekt keretein belül megtehetni.

Ingyenes Egyéni Pszichológiai Tanácsadásra személyesen az Önkormányzat Épületében az EFL Irodában (Bocsai tér 1.) jelentkezhet, vagy az alábbi elérhetőségek egyikén.

Telefonszám: 06-52-583-417
e-mail: efi@hajduhadhaz.hu
efi2@hajduhadhaz.hu

Csüri Liselotte, Farkas Éva
EFL munkatársak

ÜNNEPEINK, JELES NAPJAINK – AUGUSZTUS

AUGUSZTUS – KISASSONY HAVA – NYÁRUTÓ – ÚJ KENYÉR HAVA

A magyarság történelme folyamán sokféle megnevezést használt augusztus hónapra is. Ehhez a hónaphoz több egyházi ünnep, rengeteg idő- és terményjósító nap kapcsolódik.

AUGUSZTUS 15. – NAGYBOLDOGASSZONY NAPJA

A legrégebb Mária ünnepünk. Szűz Mária mennybemenetelének napja főünnep a Mária ünnepek között. A hagyomány szerint, Jézus Krisztus nem engedte át a földi enyészetnek édesanyja, Mária holttestét, hanem röviddel halála után föltámasztotta, és magához emelte a mennyi dicsőségbe. Ősi magyar elnevezése Nagyboldogasszony. Szent István király avatta ünnepé augusztus 15-ét, Nagyboldogasszony napját. Élete vége felé, betegen, ezen a napon ajánlotta fel az országot Szűz Máriának, majd 1038-ban ő maga is ezen a napon halt meg. A maga nemében páratlan felajánlás nyomán a közjogban is érvényesült a magyar történelem folyamán a Regnum Marianum-eszme, mely szerint Magyarország Mária országa. Nagyboldogasszony ünnepe egyben Magyarország Patrónájának napja is.

Ezen a napon szokás volt virágot, gyógynövényt szedni, majd a templomban megszenteltetni, a betegeket aztán ezzel gyógyították, de jutott belőle a csesemő bölesőjébe vagy a halottak koporsójába is. Azt tartották, ha tűzre dobják a füveket az véd a vihar ellen. A téli holmikát ezen időszakban kitették a napra, szellőztették, hogy a moly bele ne menjen. Dologtiltó nap is volt, a sütet tiltották, mert azt tartották a tűz ilyenkor kicsap a kemencéből. Ha szép, napsütéses volt az idő, az jó szülő vagy szilvatermést jelentett. Néhol keresztet vágtak a gyümölcsfába, hogy bő termés legyen.

AUGUSZTUS 20. – ÁLLAMALAPÍTÓ Szent István KIRÁLYUNK ÜNNEPE

Augusztus 20. az egyik legrégebb magyar ünnepnap: Szent István király napja, a keresztény magyar államalapítás, a magyar állam ezeréves folytonosságának emléknapja. Uralkodása idején I. István

még augusztus 15-ét, Nagyboldogasszony napját avatta ünnepé, ekkorra hívta össze Fehérvárra a királyi tanácsot és tartott törvénynapot. Szent László király augusztus 20-ra tette át a korábbi augusztus 15-re eső ünnepnapot, mert 1083-ban ekkor emeltette oltárra VII. Gergely pápa hozzájárulásával I. István relikviáit a székesfehérvári bazilikában, ami a szentté avatással volt egyenértékű. I. Nagy Lajos uralkodásától kezdve egyházi ünnepként élt tovább. 1771-ben XIV. Benedek pápa csökkentette az egyházi ünnepek számát, s így a Szent István nap kimaradt az ünnepek sorából. Mária Terézia ismét elrendelte a Szent István nap megtartását, 1771-ben Bécsbe, majd Budára hozatta a Szent Jobbot.

A kiegyezést követően augusztus 20-a fokozatosan visszanyerte korábbi státuszát, és 1945-ig a nemzeti ünnepek közé tartozott. A kommunista rendszer számára vallási és nemzeti tartalma miatt nem volt vállalható, ezért az új kenyér ünnepének nevezték el, majd az új alkotmány napjaként tartották számon. A rendszer-változással felelevenedtek a régi tradíciók, 1989 óta megrendezik a Szent Jobb-körmenetet. 1991-ben megtörtént Szent István ünnepének rehabilitációja: a demokratikusan választott Országgyűlés Szent István napját a Magyar Köztársaság állami ünnepévé tette.

AUGUSZTUS 24. – BERTALAN NAP

Bertalan napja a megfigyelések szerint őszkezdő nap, ekkor vége a kánikulának. A halak már nem nőnek tovább, a szőlőben elszaporodnak a seregélyek. A Bertalan nap időjósító nap, az időjárásból az őszi időre következtetnek. „Amint Szent Bertalan magát mutogatja, Az őszi idő is magát mind aszerint tartja.”

A zivatar sok jeget és havat jelez előre. Ha ezen a napon esik az eső, jó káposztatermés lesz. Ha Bertalan napján napsütéses derült az idő, akkor jó szőlőtermés várható. Az e napon köpült vajat betegségek gyógyítására használták. E naphoz fűződik az a hiedelem is, hogy ebből egy kanállal a búzába tesznek, nem esik bele a féreg. Ha a lencsét is megdörgölik vele, nem esik bele a zsiszik.

KISKERTI TANÁCSOK AUGUSZTUSRA

A hűvös csapadékos nyár elejét egy szárazabb, melegebb időjárás váltotta fel. A zöldségeskertekben az addig jelentkező gombás, baktériumos betegségek alább hagytak, a száraz melegben eltűntek.

Sok kertben az élő gyümölcsökben rovar-károsítókkal vagy azok lárváival találkozhatunk. Az őszibarack esetében az érési időszakra sok monília gyümölcsrel találkozhatunk, főleg a nektarin típusokra igaz ez. A monília sebfertőző, mechanikai sérülés okozta hegen keresztül fertőz. Mi okozhatja ezeket: jégverés, aranyos rózsabogár, ami kikezdi a szájszervével, hangyák összejárkálják, a levéltetűt keresve, lágybogar megszúrja, gyümölcsmoly fertőzés nyomán keletkező furat, bundásbogár rágásnyomai. Száraz időjárási viszonyok között megelőző jelleggel a megfelelő rovarirtás vagy rovarcsapdázás sokat segít. Ha a mechanikai sérülés megtörténik a Chorus és a Teldor gombaölőszerekkel valamelyest csökkenthetjük a moníliát és gyümölcsfertőzést.

Augusztus hónapokban kell a szamócapalántákat kiültetni, illetve átültetni. Tápanyagban gazdag, tömörödésre nem hajlamos talajba ültessük őket. Ne felejtjük el a talajfertőtlenítést a talajlakó kártevők ellen. A nyárvégi meleg idő nem kedvez a gyökérgépződésnek ezért gondoskodni kell a folyamatos talajnedvességről. Átültetést követően a szamócapalánta, ha jól érzi magát sarjvirágot hoz és indákat képez. Ezeket folyamatosan el kell távolítani a fiatal növényről.

A káposztafélek nehezen élnek meg ezt az augusztusi forróságot. A lekeményedett talajt fel kell puhítani rotálással és kapálással. A csapadékos időszakban a homoktalajon jelentős tápanyag-kimosódást éltek meg. Főleg a nitrogén mosódott le a gyökérzóna alá. Így gondoskodjunk bőséges nitrogén pótlásról a növényeknél, hogy időnap előtt ne öregedjenek el és a bőséges vízpótlásról se feledkezzünk meg. Ha megtehetjük egyszeri nagyobb adag vizet pótoljunk így a gyökér folyamatosan tud lefelé hatolni.

A paprika, paradicsom is vízigényes növény. Öntözéskor kerüljük, hogy az öntöző víz a termésre vagy a lombzatra kerüljön, csak a talajon keresztül pótoljuk a vizet. A vízcseppek a termésre kerülve, majd ott elpárologva felszárad. A víz keménységét okozó sóvegyületek fehér foltot hagynak, majd ezeket lemosva, letörölve folt keletkezik mely esztétikai hibát okoz. A paprikát és paradicsomot lombon és talajon keresztül

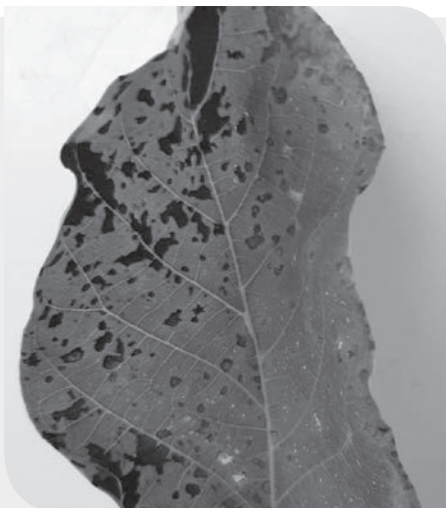
táplálhatjuk folyamatosan kalcium-nitrát, kálium nitrát és nitrogént illetően.

A burgonya lombozata már sokhelyen elszáradóban van. Ezt segítette a fitoftóra levélbetegség és a sok eső okozta tápanyag-kimosódás és tápanyaghiány. A forró talajból felszedni a gumót hűvös napszakban érdemes és ezután hűs, árnyékos helyen kell pihentetni a gumót mielőtt levesszük a pincébe vagy tárolóba.

A sárgarépa és petrezselyem vízigényes gyökérzöldségek, ezért a folyamatos vízpótlásról gondoskodni kell. A levéztetű ilyen meleg időjárásban lisztharmat fertőzésre hajlamosak.

Amistar gombaölő készítménnyel megőrízhetjük a lomb egészségi állapotát. Ez a készítmény alkalmas a zeller és petrezselyem gyökérrozsájának megelőzésére is. Augusztus hónapban a letermett csonthejas gyümölcsfákat zöldmetszésben elő kell metszeni. Főleg a meggyfáknál és az őszibarackfáknál érdemes a lombot ilyenkor úgy megritkítani a felfelé törő egyéves hajtásoktól, hogy a megmaradó ferde ívelésű ágak a jövő évben termő hajtások még inkább meg tudjanak erősödni. A felfelé álló hajtás nem kívánatos mert szélérzékeny, ritka a rügy berakódása és a fákrona idő előtti felmagasodását okozza.

A diófák nagy lombvesztésen estek át, de közben a termés is lehullt róluk. A hűvös és csapadékos időben fertőz a dió apiogonómia levélfertőzését okozó gomba. A vé-

dekezés érdekében a lehullott növényi részeket a diófa környékéről el kell távolítani, hogy ne történjen visszafertőzés. Tavaszti lemosó permetezéssel védekezhetünk ellene, megelőző jelleggel. Réztartalmú permetszer a Champion, Vitra rézhidroxid, tenyésztésben pedig Folicur Solot ajánlok.

A szőlő növényvédelme a végéhez közeledik. A száraz, meleg időben az új hajtáskezdemények már egészségesek. Nem kell túlságosan a hajtásokat eltávolítani, van egyfajta árnyékoló hatásuk, így védi főleg a kékszőlőket a napégés ellen. Amennyiben úgy döntenek, hogy még a lombvédelem miatt kell permetezni a szőlőt csak réztartalmú kontakt készítménnyel végezzék. Ezek a készítmények erjedésgátló hatásúak, ami a borkészítésnél okoz problémát, tartasuk be az ajánlott élelmezés-egészségügyi várakozási időt.

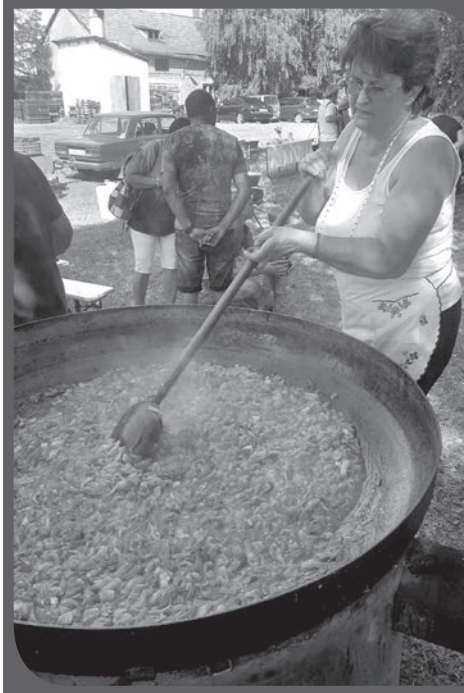
Hasznos kertészkedést kívánok!

Szőllős László növényorvos

LECSÓFESZTIVÁL HAJDÚHADHÁZON

A Radnóczi Ferenc Kertbarátkör nyolcadik alkalommal rendezte meg **hanyományos Lecsőfőző Fesztiválját** a hajdúhadházi és a szomszéd települések kertbarátköreinek és a helyi civil szervezetek részvételével.

A rendezvényen húsféle lecsó készült, amelyekhez az alapanyagokat: a paprikát, a paradicsomot, a hagymát Bereczki Miklós, a rendezvény fő támogatója biztosította, aki nek ezúton is köszönetet mondunk. Köszönet illeti meg a rendezvény összes résztvevőjét, szervezőit, hiszen a rendezvényükön bemutatták a lecsó készítésének fortélyait és sokféleségét és egy olyan ételt népszerűsítettek hagyományörző, közösségépítő módon, amely az egészséges, hanyományos táplálkozás egyik fontos étele.

SZELEKTÍVEN GYŰJTÖTT HULLADÉK SZÁLLÍTÁSI IDŐPONTOK 2020.

HAJDÚHADHÁZ

Ezúton tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot a sárga és barna fedelű hulladékgyűjtők üritésének időpontjairól. Szállítási napokon a hulladékot reggel **6 óráig** kérjük kihelyezni a közterületre!

SZELEKTÍV / SÁRGA FEDELŰ HULLADÉKGYŰJTŐK:

- AUGUSZTUS 26.
- SZEPTEMBER 23.
- OKTÓBER 21.
- NOVEMBER 18.
- DECEMBER 16.

BIO / BARNÁ FEDELŰ HULLADÉKGYŰJTŐK:

- AUGUSZTUS 26.
- SZEPTEMBER 9.
- SZEPTEMBER 23.
- OKTÓBER 7.
- OKTÓBER 21.
- NOVEMBER 4.
- NOVEMBER 18.
- DECEMBER 2.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Orvosi ügyelet: 06-70-3703-104

Ügyeleti idő: hétfőtől péntekig **18.00** órától vasárnap reggel **7.00** óráig hétfőig, munkaszüneti napokon folyamatosan.

Általános segélyhívó: 112

Vízmű hibabejelentő:

-vízhálózatot érintő problémák esetén:

06-20-2130-449

-szennyvízhálózatot érintő problémák esetén:

06-20-2133-511

E.ON hibabejelentő (általános hibabejelentő és a közvilágítást érintő hibák esetén): **06-80-210-310**

Gáz hibabejelentő: 06-80-300-300

RECEPT

CZIBERE ISTVÁNNÉ ICA KÜLÖNLEGES MEGGYKOCKÁJA

Hozzávalók:

- **6 egész tojás**
- **6 evőkanál cukor**
- **6 evőkanál liszt**
- **fél csomag sütőpor**
- **1 üveg meggybefőtt**
- **3 evőkanál búzadarab**
- **1 csomag tortazselé**

Elkészítés:

6 tojást szétválasztjuk, a sárgájukat a 6 evőkanál cukorral robotgéppel kikeverjük. Hozzáadjuk a sütőporral vegyített 6 evőkanálnyi lisztet is. 1-2 evőkanálnyi vízzel lazíthatjuk, ha nagyon sűrűre sikeredett.

Felverjük a tojások fehérjét, és az előző masszához óvatosan hozzádagoljuk.

A sütőformába sütőpapírt helyezünk, bele-simítjuk a masszát és 150 fokon, 15-20 perc alatt megsütjük.

A meggybefőttet a levéllel együtt felforraljuk, belekeverjük a 3 evőkanál búzadarabot, és pár percig főzzük. Ha a piskóta kihűlt, rásimítjuk a meggyes masszát.

Elkészítjük a tortazselét a csomagon leírtak alapján, és ráöntjük a süti tetejére. Kockákra vágva tálaljuk, adhatunk mellé tejszínhabot is.

facebook.com/hadhaszszabadteri

KELLÉR DEZSŐ–HORVÁTH JENŐ–SZENES IVÁN

A SZABIN NŐK ELRABLÁSA

A MANDALA DALSZÍNHÁZ ELŐADÁSA

2020. AUGUSZTUS 27.

(CSÜTÖRTÖK) 20:00 ÓRA

SZABADTÉRI SZÍNPAD

HELYSZÍN:

SZABADTÉRI SZÍNPAD

(4242 Hajdúhadház, Kossuth u. 8.)

**HADHÁZI SZABADTÉRI
SZÍNHÁZI FESZTIVÁL
2020.**

HADHÁZI
Szabadtéri

JEGYVÁSÁRLÁS: CSOKONAI MŰVELŐDÉSI HÁZ (4242 HAJDÚHADHÁZ, BOCSKAI TÉR 3.),
BELÉPŐJEGY: 2 800 FT

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: INFO@HAJDUVITEZ.HU E-MAIL CÍMEN, ILLETVE A +36 52 276 392-ES TELEFONSZÁMON.